

DC-001-001444

Seat No. _____

Second Year B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Sanskrit : Paper-X

(Sanskrit Bhashanaipuny) (Core)

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001444

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના/Instructions :

- (૧) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના કુલગુણ દર્શાવે છે.
- (1) Figures to the right indicate marks.
- (૨) બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર ઉત્તરવહીમાંજ આપવાના રહેશે.
- (2) Write answer of **all** question's in main answer-sheet.

૧ બહુવિકલ્પી પ્રશ્નોના ઉત્તર કોઈ એક વિકલ્પ પસંદ કરી આપો : ૨૦

1 Choose the right answer from the given options : 20

(૧) પંડિત જગન્નાથના પિતાનું નામ શું હતું ?

(1) What was the name of Pandit Jagannath's father ?

(A) પેરમભટ્ટ

(B) યજ્ઞદેવ

(C) મહેન્દ્રભટ્ટ

(D) વીરેશ્વર

(૨) પંડિત જગન્નાથ કયા કુળના બ્રાહ્મણ હતા ?

(2) To which Brahmin clan did Pandit Jagannath belong ?

(A) શ્રીમાલી

(B) વેંગીનાડુ

(C) ઔદિચ્ય

(D) નાગર

(૩) જગન્નાથે કેટલાં લહરી કાવ્યોની રચના કરી છે ?

(3) How many laheri poems has Jagannath composed ?

- (A) 4 (B) 3
(C) 5 (D) 2

(૪) પંડિત જગન્નાથની પ્રિયતમા કોણ હતી ?

(4) Who has Pandit Jagannath's beloved ?

- (A) લક્ષ્મી (B) મામિની
(C) મનોરમા (D) લવઙ્ગી

(૫) જગન્નાથને 'પંડિતરાજ'ની પદવી કોણે એનાયત કરી ?

(5) Who conferred the degree on Jagannath ?

- (A) મગધનરેશ (B) અકબર
(C) શિવાજી (D) શાહજહાં

(૬) 'ગંગાલહરી' કેવા પ્રકારનું કાવ્ય ગણાય છે ?

(6) Which kind of poem is 'Gangalaheri' ?

- (A) ખણ્ડકાવ્ય
(B) મુક્તકકાવ્ય
(C) સ્તોત્રકાવ્ય
(D) ચમ્પૂકાવ્ય

(૭) 'સુધાલહરી'માં કોનું ભાવસભર વર્ણન કરેલ છે ?

(7) Who has been emotionally described in Sudhalaheri ?

- (A) ગઙ્ગા (B) સૂર્ય
(C) વિષ્ણુ (D) શિવ

(૮) જગન્નાથે અભિમાનથી સઘળાં દેવોનું શું કર્યું ?

(8) What did Jagannath proudly do to all God's ?

- (A) અવગણના
- (B) પ્રેમ
- (C) નમસ્કાર
- (D) આદર

(૯) ગંગાલહરીની રચના કેટલાં શ્લોકોમાં થઈ છે ?

(9) In how many Stanzas has Gangalaheri been composed ?

- (A) 52
- (B) 55
- (C) 101
- (D) 105

(૧૦) પંડિત જગન્નાથ કયા દેવીના ઉપાસક હતા ?

(10) Which goddess was worshiped by Jagannath ?

- (A) બાલાસુંદરી
- (B) ત્રિપુરાસુંદરી
- (C) કામાખ્યાદેવી
- (D) જગદંબા

(૧૧) કોના પુત્રોએ સ્વર્ગની પ્રાપ્તિ કરી ?

(11) Whose sons got heaven ?

- (A) ઇક્ષ્વાકુ
- (B) રઘુ
- (C) સગર
- (D) રામ

(૧૨) જગન્નાથ અંતકાળે મુખકમળમાં કયું પદ રહે તેવી ઈચ્છા કરે છે ?

(12) What status does Jagannath say desire to be kept in his holy mouth while he was breathing his last ?

- (A) રામ
- (B) યમુના
- (C) વિષ્ણુ
- (D) ગજા

(૧૩) કોના ચરણક્રમળના નિર્મળ નખમાંથી ગંગાની ઉત્પત્તિ થઈ છે ?

(13) From whose pure nail of holy legs the has Ganga originated ?

- (A) શક્ટર (B) રામ
(C) વિષ્ણુ (D) ચન્દ્ર

(૧૪) ગંગાનું પૃથ્વી પર અવતરણ થવાથી કઈ નગરીનો કોલાહલ શાંત છે ?

(14) Which city's uproar has been pacified at the birth of the Ganga on earth ?

- (A) યમલોક (B) સ્વર્ગલોક
(C) ઇન્દ્રલોક (D) પાતાલ

(૧૫) ગંગા કોની પત્ની છે ?

(15) Whose wife is the Ganga ?

- (A) શાન્તનુ (B) પુરુરવા
(C) ઇક્ષ્વાકુ (D) દુષ્યંત

(૧૬) જગન્નાથ કઈ બાબતથી અન્ય કવિઓથી જુદા પડે છે ?

(16) In what way's Jagannath differs from other poets ?

- (A) વિનમ્રતા
(B) દર્પોક્તિ
(C) સાલસતા
(D) દરિદ્રતા

(૧૭) કરુણાવિલાસ કવિએ કોને ઉદ્દેશીને લખેલ છે ?

(17) To whom has the poet addressed in Karunvilas ?

- (A) ગઙ્ગા
(B) માર્યા
(C) પ્રિયતમા
(D) શ્રીકૃષ્ણ

(૧૮) નીચેનામાંથી કયું સ્તોત્રકાવ્ય છે ?

(18) Which stotrakavya of the following ?

- (A) શાંતવિલાસ (B) ગજ્જાલહરી
(C) ભામિનીવિલાસ (D) પ્રાસ્તાવિકવિલાસ

(૧૯) ગંગાલહરીની શરૂઆત કયા શ્લોકથી થાય છે ?

(19) Which stanza is beginning of Gangalaheri ?

- (A) સ્મૃતિં યાતા ॥
(B) અપિ પ્રાજ્યં રાજ્યં ॥
(C) દરિદ્રાણાં દૈન્યં ॥
(D) સમૃદ્ધં સૌભાગ્યં ॥

(૨૦) ગંગાલહરી અન્ય કયા નામે ઓળખાય છે ?

(20) By which another name is Gangalaheri known ?

- (A) લક્ષ્મીલહરી (B) સુધાલહરી
(C) કરુણાલહરી (D) પીયૂષલહરી

૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિષય પર સંસ્કૃતમાં દસ વાક્યો લખો : ૧૦

૨ Write ten sentences in Sanskrit on any **one** topics of the following : 10

- (1) મિત્રમિલનમ્
(2) પરીક્ષા

૩ 'ગજ્જાલહરી' ના આધારે જગન્નાથની શૈલી વિષયક વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૧૦

૩ Elaborate Jagannath's style with special reference to Gangalaheri. 10

અથવા/OR

૩ સ્તોત્રકાવ્યનાં લક્ષણો દર્શાવી ગંગાલહરીનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૦

૩ Evaluate 'ગજ્જાલહરી' as a 'સ્તોત્રકાવ્યમ્' giving its characteristics. 10

४ (अ) नीचेनाभांथी ओष्ठपशु ७ श्लोकोनुं भाषांतर करो : ८

4 (A) Translate any **two** of the following verses : 8

(1) स्मृतं सद्यः स्वान्तं विरचयति शान्तं सकृदपि
प्रगीतं यत्पापं झटिति भवतांपं च हरति ।
इदं तद्गङ्गेति श्रवणइयणीयं खलु पदं
ममं प्राणप्रांते वदनकमलांतर्विलसतु ॥

(2) निधानं धर्माणां किमपि च विधानं नवमुदां
प्रधानं तीर्थानामयलपरिधानं त्रिजगतः ।
समाधानं बुद्धेरय खलु निरोधान मधियां
श्रियामाधानं नः परिहरतु तापं तव वपुः ॥

(3) त्रयंते तीर्थानि त्वरितमिह यस्योद्धृतिविधौ
करं कर्वे कुर्वन्त्यपि किल कयालिप्रभृतवः ।
इमं तं मामंब त्वयियमनुकम्पाद्दूहृदये
पुनाना सर्वेषामहामयनदपे दलयसि ॥

(4) वधान द्रागेव द्रढिमरमणीयं परिकरं
किरीटे बालेन्दुं नियमय पुनः पन्नगगणैः ।
न कुर्यास्त्वं हेलामितरजनसाधारणतया
जगन्नाथस्यायं सुरधुनि समुद्धारसमयः ॥

(ब) नीचेनाभांथी ओष्ठपशु ७ असंदर्भ सभज्ञावो : ८

(B) Explain with reference to the context any **two** of the following : 8

- (1) निराधार हा रोदिमि कथय केषामिह पुरः ।
- (2) तव श्लाधां कर्तुं कथमिव समर्थो नरपशुः ।
- (3) स्वभावोऽयं सर्वेरपि खलु यतो दुष्परिहरः ॥
- (4) त्वदीया सा मृत्ना मम हरतु कृत्स्नामपि शुचम् ।

- ५ नीयेनाभांथी कोऽपशु भे विशे सभाक्षत्भक नोध लभो : १४
- 5 Write critical notes on any **two** of the following : 14
- (१) जगन्नाथस्य कृतयः
- (२) जगन्नाथस्य दर्पोक्तयः ।
- (३) गङ्गावर्णनम् ।
- (४) 'गङ्गालहरी' शीर्षक
- (4) The title of Gangalaheri.
-